

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสไลด์ เทปโปรแกรม เรื่องการปฐมนิเทศ หอสมุด สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม และเพื่อหาประสิทธิภาพของสไลด์ เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ ๔๔/๔๔

การดำเนินการวิจัยโดยสรุปคือ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบสำหรับใช้ทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน ๔๕ ข้อ และสร้างสไลด์ เทปโปรแกรม เรื่องการปฐมนิเทศ หอสมุด ชุด "หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม" ซึ่งมี ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ การใช้สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วยภาพสไลด์ จำนวน ๑๔๔ รูป และแบบฝึกหัดจำนวน ๓๒ คำตอบ ตอนที่ ๒ ระเบียบและบริการของหอสมุด ประกอบด้วยภาพสไลด์จำนวน ๗๔ รูป และแบบฝึกหัดจำนวน ๑๗ คำตอบ ผลการวิเคราะห์ ทหาระดับความยาก ค่าอำนาจจำแนกและค่าความ เชื่อถือได้ของแบบทดสอบ จำนวน ๔๕ ข้อ ปรากฏว่า มีระดับความยาก ระหว่าง .๒๐-.๕๐ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .๒๐ ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อถือได้ .๕๕ แล้วนำสไลด์ เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้นไป ทดลองชั้นหนึ่งต่อนึ่งกับนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม จำนวน ๑ คน ทดลองชั้นกลุ่มเล็กกับนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม จำนวน ๑๐ คน และทดลองภาคสนามกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๒๖ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จำนวน ๒๐ คน นำผล การทดลองมาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๔๔/๔๔ และนำผลการทดสอบก่อน เรียนและ หลังเรียนมาเปรียบเทียบกันโดยหาความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยที่ระดับ .๐๑ โดยทดสอบ ค่าซี (z-test)

สรุปผลการวิจัย

สไลด์เทปโปรแกรม เรื่องการปฐมนิเทศห้องสมุด ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ๙๖.๘๗/๘๔.๑๙ หมายความว่า นักเรียนทำแบบฝึกหัดในสไลด์เทปโปรแกรมได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๙๖.๘๗ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ๘๕ ตัวแรกที่กำหนดไว้ และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๘๔.๑๙ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ ๘๕ ตัวหลัง สรุปได้ว่า สไลด์เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพไม่ถึง เกณฑ์ที่ตั้งไว้

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ แสดงว่า สไลด์เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม เพิ่มขึ้นอย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทดลองพบว่า ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อแรกที่ตั้งไว้ คือ สไลด์เทปโปรแกรม เรื่องการปฐมนิเทศห้องสมุด มีประสิทธิภาพ ๙๖.๘๗/๘๔.๑๙ ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ ๘๕/๘๕ ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องด้วยสาเหตุต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสังเกตจากการทดลองภาคสนาม ดังนี้

๑. นักเรียนไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำในสไลด์เทปโปรแกรมที่ระบุให้ทำแบบฝึกหัด เมื่อมีคำสั่งให้ทำแบบฝึกหัดเท่านั้น แต่นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกหัดไปพร้อม ๆ กับฟังคำบรรยายจากเทป จึงทำแบบฝึกหัดเสร็จเร็วกว่า ทำให้มีเวลาว่างคุยกันเป็นการรบกวนสมาธิของผู้อื่น

๒. ช่วงเวลาที่ทำการทดลองมีจำกัด และเป็นช่วงเวลาที่ใกล้เวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน ผู้เรียนจึงต้องศึกษาต่อเนื่องกันไปโดยไม่มีเวลาหยุดพัก ทำให้เกิดความล้าและความสนใจลดลง การตอบคำถามในแบบทดสอบหลังเรียนกระทำอย่างเร่งรีบ นักเรียนไม่มีเวลาพิจารณาเลือกคำตอบอย่างถี่ถ้วน ประกอบกับมีการทดสอบย่อยของครูประจำชั้นในเวลาเย็นของวันที่ทำการทดลอง ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวล ซึ่งมีผลทำให้คะแนนทดสอบหลังเรียนต่ำ ดังผลการวิจัยของวัลลภ กัณฑ์ทรัพย์ ที่พบว่า

ความตั้งใจ เรียนและความวิตกกังวลในการเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลเหนือความสำเร็จในการเรียน คือ ผู้ที่มีความตั้งใจเรียนสูงจะทำให้ผลการเรียนดีไปด้วย และผู้ที่มีความวิตกกังวลในการเรียนสูงจะทำให้มีผลการเรียนต่ำลง^๑

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ แสดงว่า สไลด์เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างแท้จริง นับว่าผลการวิจัยของสมมติฐานข้อที่สองที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของโกสินทร์ จันทร์ช่วงโชติ^๒ ม.ล.อัจฉิมา เทวกุล^๓ และอัมพร ห้อคนดี^๔ ที่พบว่า สไลด์เทปโปรแกรมทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

การที่สไลด์เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้นนั้น อาจจะเป็นผลมาจาก ผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาของบทเรียนแต่ละตอนและมีคำอธิบายประกอบคำเฉลยของแบบฝึกหัดทุกข้อ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการสร้างสไลด์เทปโปรแกรม

๑. จากการทดลองพบว่า นักเรียนบางคนทำแบบฝึกหัดก่อนที่จะมีคำสั่งให้ทำแบบฝึกหัด และทำไปพร้อม ๆ กับฟังคำบรรยาย จึงทำให้เรียนรู้ไม่ได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นในการสร้างสไลด์เทปโปรแกรม คำถามในแบบฝึกหัดควรจะเป็นเพียงคำบรรยายจากเทป ส่วนตัวเลือก (ถ้าเป็นคำถามชนิดเลือกตอบ) ควรจะอยู่ในภาพสไลด์เพื่อให้ผู้เรียนได้พิจารณาเลือก และมีคำเฉลยในภาพสไลด์ นักเรียนเพียงแต่เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น

^๑วิลลภ กันทรัพย์, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเรียน ระดับของความสำเร็จในการสอบและความวิตกกังวลในการเรียนกับความสำเร็จในการเรียน" (ปริญาณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยการศึกษาระดับปริญญาตรี, ๒๕๑๓), หน้า ๑๑๗.

^๒โกสินทร์ จันทร์ช่วงโชติ, "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม . . .," หน้า ๔๓.

^๓ม.ล.อัจฉิมา เทวกุล, "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม . . .," หน้า ๖๔.

^๔อัมพร ห้อคนดี, "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม . . .," หน้า ๔๑.



๒. การสร้างสไลด์ เทปโปรแกรมเน้นผู้เรียนต้องอาศัยเวลาและผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญการเขียนบทเรียนแบบโปรแกรม ผู้เชี่ยวชาญการถ่ายภาพ ผู้เชี่ยวชาญการบันทึกเสียง เป็นต้น ดังนั้นก่อนตัดสินใจสร้างสไลด์ เทปโปรแกรมควรมุ่งถึงปัจจัยดังกล่าวและเมื่อตัดสินใจแล้วควรมีการวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้สไลด์ เทปโปรแกรมที่มีคุณภาพคุ้มค่าการลงทุน

๓. การเลือกหัวข้อที่จะนำมาสร้างสไลด์ เทปโปรแกรม ควร เป็นหัวข้อที่มีขอบเขตไม่กว้างจนเกินไป เพราะจะทำให้ไม่สามารถเจาะ เนื้อหาให้ละเอียดลึกซึ้งลงไปได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม สามารถนำสไลด์ เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้น ไปใช้ปฐมนิเทศนักศึกษาทั้ง เป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่ม เล็ก หรือให้นักศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นรายบุคคลได้

๒. อาจารย์ผู้สอนวิชาการใช้ห้องสมุด ซึ่งเป็นรายวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม สามารถนำสไลด์ เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้นนี้ไปใช้กับนักศึกษาในชั่วโมงแรกของการสอนได้ เพื่อให้ นักศึกษามีความคุ้นเคยกับห้องสมุดที่ตนเองจะต้องใช้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. จากการสังเกตในการทดลองภาคสนามพบว่า นักเรียนหญิงตั้งใจศึกษาจากสไลด์ เทปโปรแกรมมากกว่านักเรียนชาย ดังนั้นควรจะได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจและความตั้งใจในการ เรียนสไลด์ เทปโปรแกรมกับความแตกต่างทางด้านเพศของผู้เรียน

๒. ควรจะได้มีการเปรียบเทียบการปฐมนิเทศห้องสมุดโดยใช้สไลด์ เทปโปรแกรมกับการปฐมนิเทศแบบอื่น ๆ เพื่อดูว่าวิธีใดเหมาะสมที่จะใช้ปฐมนิเทศห้องสมุดให้ได้ผลและคุ้มค่า

๓. ควรจะได้ส่งเสริมให้มีการสร้างและทดลองใช้สไลด์ เทปโปรแกรมในหัวข้ออื่น ๆ ในวิชาการใช้ห้องสมุดและวิชาทางบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งมีหลายหัวข้อที่มีเนื้อหาคงตัวและเป็น ทฤษฎี สามารถนำมาสร้างเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมได้ เช่น ระบบการจัดหมู่หนังสือ บัตร-รายการ วรรณคดี สาร เป็นต้น เพื่อให้มีการนำสไลด์ เทปโปรแกรมไปใช้ในการสอนให้แพร่-หลายยิ่งขึ้น และเพื่อลดภาระของครูและบรรณารักษ์ในการสอนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน และผู้ใช้ห้องสมุด